

רש"י

(ב) **כי טוב הוא** - כשנולד נתמלא הבית כולו אורה: (יא) **ויגדל משה** - והלא כבר כתיב ויגדל הילד (פסוק י) אמר רבי יהודה ברבי אלעאי הראשון לקומה והשני לגדולה, שמינהו פרעה על ביתו: **וירא בסבלתם** - נתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם: **איש מצרי** - נוגש היה, ממונה על שוטרי ישראל והיה מעמידם מקרות הגבר למלאכתם: **מכה איש עברי** - מלקהו ורודהו. ובעלה של שלומית בת דברי היה, ונתן בה עיניו, ובלילה העמידו והוציאו מביתו, והוא חזר ונכנס לבית ובה על אשתו, כסבורה שהוא בעלה, וחזר האיש לביתו והרגיש בדבר, וכשראה אותו מצרי שהרגיש בדבר, היה מכהו ורודהו כל היום:

שמות פרק ב

(ב) ותהר האשה ותלד בן ותקרא אותו פי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים: (ג) ולא יכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה את הילד ותשם בסוף על שפת היאר: (ד) ותתצב אחותו מרחק לדעה מה יעשה לו: (ה) ותקד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתייה הלכת על יד היאר ותקרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה: (ו) ותפתח ותראה את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי העברים זה: (ז) ותאמר אחותו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את הילד: (ח) ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא את אם הילד: (ט) ותאמר לה בת פרעה הילכי את הילד הזה והינקו לי ואני אתן את שכרך ותקח האשה הילד ותניקהו: (י) ויגדל הילד ותבאחו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן המים משיתהו: (יא) ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו:

שמות רבה (וילנא) פרשה א

[כת] ד"א וירא בסבלותם ראה שאין להם מנוחה הלך ואמר לפרעה מי שיש לו עבד אם אינו נח יום אחד בשבוע הוא מת, ואלו עבדיך אם אין אתה מניח להם יום אחד בשבוע הם מתים, אמר לו לך ועשה להן כמו שתאמר, הלך משה ותקן להם את יום השבת לנוח.

שמות פרק ה פסוק ח

ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו:

שמות רבה (וילנא) פרשה ה

[יח] ויצו פרעה ביום ההוא, מלמד על הרשע שלא עכב לעשות עמהן רע, וזו היתה גזירה רביעית, והנוגשים אצים לאמר אלו המצרים, השוטרים, אלו זקני ישראל, לא תוסיפון לתת תבן לעם ואת מתכונת הלבנים, מכאן אתה למד שחשבון היה על כל אחד ואחד כמה לבנים יעשו ביום, ולכך העביד בהן בתחלה בפה רך, כדי שיעשו הלבנים בכל כחם ולראות כל יכולת שלהם ולפי מספר שעשו ביום הראשון גזרו עליהם לעשות כל הימים, כי נרפים הם, אמר רש"י התחיל מחרק עליהם שיניו ואומר נרפים אתם לשון טינוף הוא, ישתחקו עצמותיו קדושים הם, על כן הם צועקים לאמר וגוי תכבד העבודה על האנשים, מלמד שהיו בידם מגילות שהיו משתעשעין בהם משבת לשבת לומר שהקדוש ב"ה גואלן, לפי שהיו נוחין בשבת, אמר להן פרעה תכבד העבודה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו וגוי, אל יהו משתעשעין ואל יהו נפישין ביום השבת.

רש"י

(ד) **וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל** - אף בזה אנו צריכים לדברי אגדה ראהו שאינו כדאי להשתמש בו רשעים והבדילו לצדיקים לעתיד לבא. ולפי פשוטו כך פרשהו ראהו כי טוב ואין נאה לו ולחשך שיהיו משתמשין בערבוביא, וקבע לזה תחומו ביום ולזה תחומו בלילה:

בראשית פרק א

(ד) וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך: ... (לא) וירא אלהים את פל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי:

תהלים פרק לד פסוק טז

עיני יקנן אל צדיקים ואזניו אל שועתם:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored in memory of Mr. Gerald Moskowitz z"l by his family.
לעי"נ גרשון אלטר בן יהודה וולף ז"ל

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.